

ניוזלטר

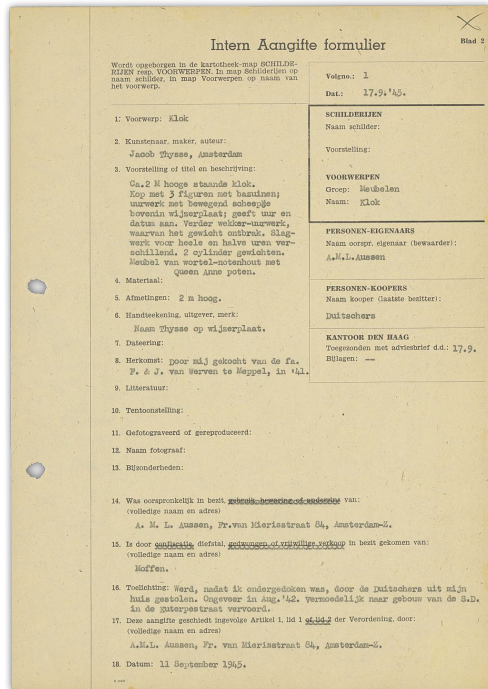
חפצי תרבות ממלחמת העולם השנייה

בניוזלטר זה אנו מביאים לכם מידע על הפעילות של "הסוכנות הממשלתית למורשת התרבות" (RCE) בנושא נכסי התרבות שנבזזו, הוחרמו או נמכרו בכפייה לפני או בזמן מלחמת העולם השנייה. כמו כן אנו מפנים אל מידע מעניין של הארגונים שעמם אנו משתפים פעולה באופן הדוק, כגון "ועדת ההשבה" ו"המכון לחקר המלחמה, השואה ורצח עם" (NIOD).

טפסי דיווח על חפצים שלא הוחזרו פתוחים כעת למחקר

כל מי שאיבד חפצי אמנות בזמן הכיבוש, או שהיה לו מידע על חפצי אמנות שהגיעו לידי הכובש, היה מחויב לדווח על כך מיד אחרי המלחמה ל"קרן נכסי אמנות של הולנד" (SNK). כתוצאה מכך הצטברו אלפי טפסי-דיווח ממולאים עם מידע על חפצי אמנות שבמהלך המלחמה עברו מרצון או שלא מרצון לבעלים אחרים. רבים מהפריטים האלה חזרו להולנד ונמצאים כעת ב"אוסף נכסי התרבות של הולנד" (NK). אולם חלק הרבה יותר גדול מחפצי אמנות אלה לא הוחזר להולנד אחרי מלחמת העולם השנייה, ועל כן הם עדיין בחזקת נעדרים.

כ-15,000 דיווחים על נייר, ביחד עם כמעט 2,000 צילומים של פריטים, ניתן למצוא בארכיון הלאומי. הנייר של טפסים חשובים אלה פגיע מאוד, והחיפוש בהם הוא משימה שגוזלת זמן רב. מהסיבות האלה ביצע "המשרד לחיפוש המוצא" דאז בין השנים 2015 ל-2017 דיגיטציה של הטפסים והפך אותם לזמינים במאגר המידע. בשנה זו הוכנסו 10% האחרונים מהדיווחים האלה למאגר המידע על ידי חוקרי המוצא של RCE. דרך הפורטל המחודש על מלחמת העולם השנייה (ראה הפרק על כך בניוזלטר זה). מידע זה נגיש עכשיו לחיפוש, למשל לפי שם או מקום מוצא, ומהווה נקודת התחלה חשובה בחקר המוצא. המידע שבטפסי דיווח אלה מועיל מכיוון שמדובר בפריטים רשומים שמעולם לא נמצאו, לא בהולנד ולא מחוצה לה, אבל ייתכן שהם עדיין נסחרים בשווקי האמנות. עצם העובדה שמידע זה נעשה נגיש כבר הביאה לכך שמספר חפצים הושבו לבעליהם החוקיים.

דיווח על אובדן ציור, אוסף הארכיון הלאומי, הקרן ההולנדית לנכסי אמנות, פריט מס' 2.08.42

פורטל מחודש למלחמת העולם השנייה
באתר wo2.collectienederland.nl נמצא מידע על פריטים מתוך חפצי התרבות שנמצאים ב"אוסף נכסי התרבות של הולנד" (NK), הכול ביחד במקום אחד. מדובר בצילומים, תיאורים, היסטוריה וסטטוס ההחזר של הפריטים. בשנים הקרובות אנו שואפים להרחיב ולעדכן את המידע בפורטל. לאחרונה התחלנו בכך על ידי השמירה ועדכון המידע שהושג ככל שהדבר היה אפשרי, תוך הוספת נתונים שהתקבלו מהחקירות. ניתן למצוא בו גם צילומים ברזולוציה גבוהה של כל הפריטים של NK (כולל הצד האחורי). בנוסף לכך נוספו לאחרונה תוצאות הפרויקט "רכישות של מוזיאונים" מטעם אגודת המוזיאון, וכן נתונים על פריטים שדווח עליהם אחרי המלחמה אך שעד כה לא נמצאו או לא הוחזרו.

קריאה לרשת חוקרי המוצא במוזיאונים של חפצי תרבות מתקופת מלחמת העולם השנייה

האם אתה חוקר מוצא (מתחיל) במוזיאון הולנדי ואתה מעוניין לתרום לחילופי מידע בתחום חקר המוצא ולהחליף רעיונות עם חוקרי מוצא אחרים? אם כן, שלח הודעה לכתובת המייל restitutie@cultureelerfgoed.nl שבו תציין את שמך, תפקידך והמוזיאון שבו אתה עובד. "הסוכנות הממשלתית למורשת התרבות" (RCE) מארגנת פעם או פעמיים בשנה כינוס של הרשת ונשמח להזמין אותך כחוקר מוצא להצטרף. רשת זו מתמקדת בחפצי תרבות שיתכן שבתקופה שבתקופה שבין 1933-1945 נשדדו או נמסרו או נמכרו תחת אילוצים. הרשת אינה עוסקת בחפצי אמנות בהקשר הקולוניאלי.

נתונים ממלחמת העולם השנייה במוניטור המורשת (Heritage Monitor)

דרך מוניטור המורשת מביאה "הסוכנות הממשלתית למורשת התרבות ההולנדית" (RCE) עובדות ומספרים על מורשת התרבות בהולנד. מעכשיו ניתן למצוא שם גם מספרים וגרפים בכל הקשור לבקשות השבה. העמוד "השבת חפצי תרבות ממלחמת העולם השנייה" מראה את מספר ואת סוג הבקשות/המלצות לשנה, אם בקשה התקבלה או נדחתה וגם את מספר החפצים שאליהם התייחסה בקשת השבה. ה-RCE מפרסמת את המספרים מאז שנת 2018.

אברהם רוט, חנן הרצברגר, דייב היילברון

מבט לאחור בכנס הפתיחה על מדיניות ההשבה במהלך 25 שנים

מדיניות ההשבה של חפצי אמנות בהקשר של מלחמת העולם השנייה קיימת בסתיו זה 25 שנה. הסוכנות הממשלתית למורשת התרבות של הולנד (RCE) חגגה את האירוע במספר ארועים. ביום רביעי ה-6 בספטמבר הייתה הפתיחה: נערך כנס ב"אולם הזכוכית" של בית הכנסת הפורטוזגי בהאג. בנוכחות 150 אורחים שהיו מעורבים בפעילות במהלך 25 השנים האחרונות התקיימה סקירה של העבר והופנה מבט אל העתיד. לתוכנית הגיעו אורחים שונים והיה ליווי מוזיקלי של קרן ליאו סמיט. [לדיווח על האירוע](#) [ראה האתר שלנו](#).

פרס עבור תזה על מורשת התרבות בהקשר של מלחמת העולם השנייה

האם אתה מסיים את לימודיך לתואר שני עם תזה על חפצי תרבות בהקשר של מלחמת העולם השנייה? אם כן, ייתכן שתוכל להיות מועמד לפרס עבור תזה על מורשת התרבות במלחמת העולם השנייה.

אם תרצו להתעדכן בהתפתחויות בתחום חפצי התרבות שאבדו במלחמת העולם השנייה והשבתם? ניתן להירשם כאן לניוזלטר.

להירשם

פרסומים חדשים

כתב עת על מלחמת העולם השנייה כעת באינטרנט

הסוכנות הממשלתית למורשת התרבות של הולנד" (RCE) החלה להוציא כתב עת ובו דיווח על ההתקדמות. הדיווח כולל סיפורים על "אוסף נכסי התרבות של הולנד" (NK) וסקירה על הפעולות שנעשו במהלך המחקר על "אוסף נכסי האמנות ההולנדית" 2022 - 2025. [זוהו דיווח חלקי של כתב עת זה](#). בקרוב תצא לאור מהדורה בשפה האנגלית.

וידיאו על חוקרי מוצא צעירים

החל משנת 2022 נערך מחקר מחודש על מה שקרה לחפצי תרבות שבתקופה שבין 1933 ל-1945 הוחרמו, נמסרו, נמכרו או נשדדו מתוך הולנד. [בווידיאו זה מסבירים](#) חוקרי המוצא מה המשמעות של החיפוש אחר המוצא עבורם.

Herkomstgezocht.nl הופך לדרך נחיתה ברור

האתר [herkomstgezocht.nl](#) הפך לדרך נחיתה עם מידע ברור, והוא מפנה עכשיו לאינפורמציה מעודכנת הזמינה בתוך הולנד על חפצי תרבות (והטיפולים בהם) מהתקופה שבין 1933 ל-1945. נכללים בו קישורים אל הפרטים עצמם, לארגונים המעורבים ולמקורות שיכולים לסייע בחקר המוצא. ניתן למצוא מידע גם על מדיניות ההשבה וכיצד תוכל אתה בעצמך להגיש בקשה להשבת פרטים.

מהדורה חדשה של הספר "שוד והשבה"

הספר "שוד והשבה" (Roof & Restitutie) מספר על המסחר, השוד וההשבה של חפצי אמנות בהולנד לפני, במהלך ואחרי מלחמת העולם השנייה. ספר זה מספק סקירה רחבה על ההיסטוריה של מדיניות ההשבה בהולנד. בשנת 2017 יצא "שוד והשבה" לאור בצורת קטלוג לתערוכה באותו שם. בשנת 2023 הוצאה לאור "ואנדרס" (Waanders) הוציאה לאור את הספר עם פרק נוסף מאת המחברים המקוריים. [הספר זמין בהולנדית ובאנגלית](#).

בקיצור

< המוזיאון הלאומי מוידרסלוט (Rijksmuseum Muiderslot) הכין סרט ווידיאו על פריטים מאוסף NK. ראה את הווידיאו כאן.

שאלות או הגשת בקשה?

האם אתה מחפש מידע על ההשבה או אוסף נכסי האמנות ההולנדי? הסוכנות הממשלתית למורשת תרבות של הולנד מהווה נקודת הקשר הראשונה למי שעשויים להיות בעלי זכויות ולמנהלי אוספים לגבי מדיניות ההשבה, הנהלים וחקר המוצא כדי להקל את ההגשה של בקשת השבה. חוקרים יכולים לבקש עזרה לגבי הביצוע של חקר המוצא ולקבל הפניה לארכיונים וארגונים זמינים שיכולים לסייע בכך. אנו מנגישים מידע בין היתר באמצעות [האתר שלנו](#). שם תראו גם כיצד להגיש בקשה להשבה. בעלי עניין, חוקרים, סטודנטים ומתעניינים אחרים עם שאלות יכולים לפנות לדוא"ל restitutie@cultureelerfgoed.nl.

נשמח לעזור.

בד איקט ארוג מכותנה, אזור קודי, סומבה המערבית, אינדונזיה, 1850-1940, חפץ מס' NK1113, מימדים 137 על 260 ס"מ.